

Proiect pentru promovarea jurisprudenței unitare 2012-2014 Secția Mixtă

Proiectul fost inspirat de o ipoteză de lucru a cercetătorilor¹ care au elaborat raportul CEPEJ 2010 “*A study on court quality systems in eight European countries*”, și anume:

Daca judecătorii inșiși își asumă responsabilitatea profesională pentru organizarea instanței, problema independentei se transforma in doua feluri. In primul rand, intrebarea este, daca (si daca da, atunci până unde) pot să se angajeze judecătorii să urmeze o jurisprudență colectivă și o politică de management a dosarului, atât in interiorul instanței, cât și între instanțe diferite. In al doilea rând, întrebarea este cum va fi afectat procesul de decizie judecatorească de către procesele administrative de organizare a raspunderii pentru respectarea termenelor rezonabile, practica unitară și imbunătățirea serviciilor catre justitiabili.

Proiectul și-a propus să răspundă la aceste două întrebări în așa fel încât **parțile implicate să genereze un rezultat care să fie valorizat pe termen lung, atat în interiorul instanțelor, cât și de către beneficiarii actului de justiție, avocați, organizații și societate. Pentru aceasta, e important ca fiecare individ sau grup profesional sa aibă acces la un spațiu în care contribuția profesională să se poate exprima împreună cu a celorlalți și, în același timp fiecare să se regăsească ca parte din scopul comun.**

OBIECTIVELE PROIECTULUI

În ultimii zece ani, instanțele s-au confruntat cu o serie de schimbări organizaționale. Uneori, aceste modificări au fost consecința unor presiuni externe, cum ar fi reducerile bugetare, dinamica accentuată a legislației, sau creșterea semnificativă a numărului de cauze de soluționat. Aceste provocări au reclamat necesitatea de adaptare rapidă a conducătorilor instanței la solutii operaționale care să mențină serviciile instanței la nivelul la care poate fi implinită rațiunea de existență a tribunalelor și a judecătoriilor.

Obiectivele proiectului integrează nevoia instanțelor clujene de a reorganiza structurile și mai cu seama de a stabili legaturi cu societatea dincolo de ceea ce este vizibil într-o instanță. Hotărârile judecătorești pronunțate în materia contenciosului administrativ au impact asupra părților din procese dar in același timp au potențialul de a influența activitatea instituțiilor și organizațiilor.

Proiectului a fost conceput cu **doua obiective** și anume:

- **clarificarea cadrului de referință pentru favorizarea jurisprudenței unitare**
- **facilitarea dialogului cu profesioniștii din afara instanțelor din perspectivă colectivă.**

¹ Grupului de cercetători din Montaigne Centre, Utrecht University and Maastricht District Court in cooperation with the Institute for research of Judicial Systems in Italy, Bologna

Pentru cel de al doilea obiectiv am avut în vedere îndeplinirea a doua criterii de calitate și anume: Informația jurisprudențială să fie **actualizată o dată la 2 luni**; apoi, pentru a răspunde nevoii de **informare rapidă** am ales ca forma de prezentare să fie on-line, iar structurarea rezumatelor și a hotărârilor din link-uri să permită culegerea și înțelegerea informației specifice fiecărei categorii de spețe în cel mult 15 minute².

CONȚINUTUL PROIECTULUI

Au fost evaluate în luna februarie 2012:

- nevoile judecătorilor de la Judecătoria Cluj Napoca exprimate în legătură cu tipurile de spețe care reclamă o clarificare suplimentară în ce privește jurisprudența de recurs a Secției Mixte. Informațiile au fost culese din interviurile individuale și fișele de evaluare a nevoii de pregătire profesională pentru anul 2012.

- nevoile de informare a avocaților cu privire la utilitatea unui index jurisprudențial de recurs. Discuțiile purtate cu decanul Baroului Cluj și cu nouă avocați din cadrul Baroului Cluj au determinat alegerea actualei structuri de prezentare a buletinului de jurisprudență.

Începând cu luna februarie 2012 a fost colectată și stocată informația jurisprudențială de recurs în noua folderă cu hotărâri pronunțate în anul 2012 pentru care judecătorii de la Judecătoria Cluj Napoca au solicitat o mai bună clarificare a jurisprudenței. În cadrul acestei structuri de informare internă au fost puse la îndemâna judecătorilor atât referatele care au pregătit întâlnirile profesionale ale judecătorilor de analiză a jurisprudenței, cât și cele care au reflectat **consensul judecătorilor** secției în urma dezbaterilor din sesiunea de unificare a jurisprudenței. Accesul la aceste folderă, de pe pagina internă, a fost oferit celor cinci judecătorii în luna iunie 2012.

Au fost organizate până în prezent opt întâlniri ale judecătorilor pentru dezbaterile jurisprudenței de recurs a Secției Mixte. Materialele cu cele **două secțiuni** – plângere contravențională și contestație la executare - cuprinse într-un **format standard** de 30 -40 de rezumate (nr. dosar, titlu care grupează spețe asemănătoare sau cu opinii diferite) au fost întocmite succesiv de către trei judecători ai Secției Mixte **doamna Anca Ion, doamna Alexandrina Radulescu, doamna Francesca Bujor**, au fost prezentate judecătorilor cu cel puțin 48 de ore înainte de sesiune. Am ales o atare formalizare a procedurii întrucât se evită riscul ca un judecător care, din motive obiective, nu poate participa la sesiune să nu își poată exprima opinia. O astfel de situație a fost prezentă în două sesiuni de analiză a practicii judiciare când **opinia scrisă a judecătorului care a fost în imposibilitatea de a participa la sesiune** a fost susținută de un coleg judecător și apoi împărtășită de toți judecătorii secției.

² Criteriile legate de timpul de procesare al utilizatorului și calitatea informației a fost preluată din proiectul *Court Excellence* -...

De asemenea, o altă regulă utilizată cu succes în managementul ședințelor a fost ca problemele de drept care nu primesc o rezolvare consensuală la sfârșitul ședinței să fie reportate pentru ședința următoare. Astfel, s-a constatat în unele situații că judecătorii aveau nevoie de timp pentru a recontextualiza punctele de vedere rezultate din dezbateri, în acest caz se fixau temele de aprofundat pentru ședința următoare. Este adevărat că pentru o problema de drept asupra căreia la nivel național exista o jurisprudență neunitară (valabilitatea semnăturii electronice din procesul verbal de constatare a contravenției) s-a realizat consensul doar în a treia ședință. Câștigul pentru aplicarea regulii consensului, pornește din intenția proiectului ca fiecare opinie să fie valorizată cât mai mult în expertiza juridică a grupului, iar acest mod de lucru a favorizat creșterea contribuțiilor individuale la scopul profesional colectiv.

Timpul de ședință a fost monitorizat sub forma alocării unei unități maxime pentru fiecare spetă (în controlul conducătorului de ședință), astfel ca pentru același volum de informație, timpul de dezbatere s-a redus progresiv de la 90 de minute la 50 de minute în ultimele două ședințe. Dacă în primele două ședințe timpul a fost de 90 de minute, cu un rezultat de una –două reportări de teme jurisprudențiale, în ultimele trei ședințe s-au consumat 60 și respectiv 50 de minute, cu rezultatul obținerii consensului pentru toate temele abordate. Îmbunătățirea timpului de ședință dar și a calității rezultatului se datorează faptului ca judecătorii secției păstrează dorința de a construi un mesaj colectiv și clarificator pentru utilizatorii din afara instanței, astfel că în ultimele ședințe judecătorii au valorizat experiența acumulată din ședințele anterioare, au cooperat cu ușurință pentru consolidarea raționamentelor care formează unitatea de viziune jurisprudențială.

Proiectul și-a propus să implice în dezbateri și judecătorii de la judecătoriile din raza de competență a Tribunalului Cluj. Astfel, în ceea ce privește procesul de unificare a jurisprudenței pentru cauzele care au vizat plangerile contravenționale privind aplicarea OUG 195/2002 s-au propus celor cinci judecătorii din județul Cluj luarea în discuție a noii probleme de drept colectate din jurisprudența secției, anterioară anului 2012. Astfel, în luna iunie 2012 s-au identificat patru situații de practică neunitară, fie între judecătorii aceleiași instanțe de fond, fie între cele cinci judecătorii.

Materialul cu cele nouă teme de jurisprudență a fost analizat în ședința Secției Mixte din luna iunie 2012 și din perspectiva jurisprudenței de recurs din anii anteriori, iar opinia unanimă a judecătorilor a fost comunicată judecătoriilor în luna septembrie 2012.

În luna decembrie 2012 **Buletinului de Jurisprudență unitară 2012** a fost publicat pe pagina internă a Tribunalului Cluj și a judecătoriilor din județul Cluj concomitent cu crearea unui domeniu special pe pagina externă a Tribunalului Cluj cu titlul *Jurisprudență unitară 2012 – Secția Mixtă*, pentru accesul publicului. În prima variantă, care cuprindea 82 de rezumate

indexate pe capitole si subcapitole, cu acces la hotărâri denumite pentru toate rezumatele de speță. Au fost selectate pentru publicare și hotărâri ale judecătorilor de la judecătoria. In aceasta etapa a proiectului de redactare a buletinului de jurisprudență unitară on-line au lucrat în mod succesiv judecătoria **Francesca Bujor, Alexandrina Rădulescu și Bogdan Zdrenghia**. Materialul și actualizările au fost prelucrat cu sprijinul Serviciului Informatic din cadrul Tribunalului de patru ori în cursul anului 2013, după ședințele de unificare a jurisprudenței, ultima actualizare având loc în luna octombrie 2013. In prezent titlul domeniului este **Jurisprudență unitara 2013 – Secția Mixtă**

DISEMINAREA INFORMAȚIEI

In termen de 48 de ore de la actualizarea indexului de jurisprudență unitara 2013, sunt trimise newsletter-uri utilizatorilor profesioniști din afara instanței – avocați, executori judecătorești și instituțiilor din județul Cluj.

INDICATORI CALITATIVI de verificare a rezultatelor proiectului în cursul anului 2014 se referă la:

- scăderea numărului de hotărâri cu jurisprudență în divergență
- scăderea numărului de hotărâri desființate sau modificate în recurs
- scăderea cu un procent de 10% în perioada anilor 2013-2014 a dosarelor inregistrate la judecătoria în materia plângerii contravenționale și în materia contestației la executare - contencios fiscal.
- îmbunătățirea percepției utilizatorilor serviciului judiciar cu privire la expertiza judecătorilor.